

ע"פ 1843/05/16 - נתנאל שמחון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 1843-05-16 שמחון נ' מדינת ישראל
לפני: כב' הנשיא אברהם טל - אב"ד
כב' השופטת זהבה בוסתן
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין
המערער נתנאל שמחון
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

1. המערער הורשע על פי הודאתו בת"פ 27229-04-13 (ביהמ"ש השלום ברחובות) בהחזקת טובין הנושאים סימן מסחר רשום ללא היתר כדין לשם מסחר בהם, בניגוד סעיף 60(א)(4) לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב-1972 (להלן: "**פקודת סימני מסחר**" או "**הפקודה**") והוטלו 6 חודשי מאסר מותנה, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירה על פקודת סימני מסחר וקנס בסך ₪ 1,500 או 10 ימי מאסר תמורתו.

הערעור מכוון כנגד הרשעת המערער ולחילופין כנגד חומרת עונשו.

2. על פי הנתען בכתב האישום, חברת Nike International Ltd (להלן: "**חברת נייקי**" או "**החברה**") הינה בעלת סימן מסחר רשום בפנקס סימני המסחר, בהתאם לפקודת סימני מסחר.

ביום 17.12.2012, במושב בן זכאי, החזיק המערער, יחד עם שני נאשמים נוספים שדינם הופרד, בתוך רכב, 144 פריטי לבוש הנושאים סימן מסחרי של החברה לשם מסחר בהם.

פריטי הלבוש לא יוצרו על ידי החברה, אך הם נשאו את סימנה המסחרי, ללא רשותה וידיעתה, לצורך מכירתם, והמערער ידע זאת.

3. מתסקיר שרות המבחן שהוגש בעניינו של המערער עלה כי הוא בן 24, רווק, ומתגורר בנתיבות. המערער נעדר מסגרת תמיכה משפחתית, והחל מגיל 13 שנים, לאחר פטירת הוריו, גדל במשפחת אומנה. המערער שירת שירות צבאי מלא ומזה מספר שנים עובד כנהג משאית בחברה חקלאית. המערער נעדר עבר פלילי וזו הסתבכותו הראשונה עם החוק. המערער הודה בביצוע העבירה והסביר כי לאחר סיום שירותו הצבאי, חיפש מקור פרנסה, ובחר לבצע את העבירה מתוך אינטרס כלכלי, בלי

עמוד 1

לבחון את ההיבטים החוקיים והמוסריים של מעשיו.

שרות המבחן בחן את רצונו של המערער להיתרם מהליך טיפולי המתקיים בשרות המבחן אך המערער התקשה להכיר בצורך בטיפול והוא עסוק כיום בצרכיו הבסיסיים. יחד עם זאת התרשם שרות המבחן כי המערער הסיק מסקנות מהתנהלותו ומסוגל, כיום, ליטול אחריות מלאה על מעשיו, תוך שהוא ער לחומרתם.

עוד התרשם שירות המבחן כי המערער הוא בעל ערכים ושאילות נורמטיביות ומעוניין לבסס את מצבו הכלכלי-תעסוקתי ולרכוש מקצוע נוסף.

להערכת שירות המבחן הרשעה עלולה לפגוע בדימויו העצמי של המערער ובתפקודו התעסוקתי לטווח הארוך. לפיכך, המליץ לסיים את ההליך באי הרשעה ולהטיל על המערער צו של"צ בהיקף של 140 שעות.

4. ביהמ"ש קמא מצא כי התנאים המצטברים שנקבעו בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מ.י.** (להלן "**הלכת כתב**") אינם מתקיימים במקרה דנא, ודחה את בקשתו של המערער לסיים את ההליך ללא הרשעה.

בית המשפט קמא קבע כי המערער לא הצביע על פגיעה קונקרטית וממשית בתעסוקתו או בעתידו, אם יורשע, והוסיף כי פגיעה אפשרית בפוטנציאל תעסוקתי עתידי, אינה מהווה נימוק לסיום הליך ללא הרשעה. גם הפגיעה בדימוי העצמי של המערער, הודאתו בביצוע העבירה, גילו הצעיר והיותו אדם המנהל אורח חיים נורמטיבי, אינם יכולים להוות שיקול בבוא בית המשפט לבחון את שאלת אי הרשעה.

בית המשפט קמא הדגיש כי בבסיס העבירה אותה עבר המערער עמד שיקול כלכלי והימנעות מהרשעתו, תפגע בשיקולי ההרתעה. חומרת העבירה והערכים המוגנים שנפגעו בעקבות ביצועה מחייבים את העדפת האינטרס הציבורי על פני האינטרס האישי של המערער.

5. בית המשפט קמא דחה את טענת ב"כ המערער לפיה תיקון מספר 66 לחוק סדר הדין הפלילי (להלן "**תיקון 66**"), העוסק בסגירת תיק בהסדר בהליכים לפני משפט, מגמיש את שיקול הדעת של בית המשפט בקשר לתנאים שנקבעו בפסיקה בכל הנוגע להימנעות מהרשעה, וקבע כי עיקרו של תיקון 66 הינו בקביעת מנגנון לעריכת הסדר בין התביעה לבין חשוד קודם להגשת כתב אישום בסוגי עבירות מסוימות ובתנאים מסויימים. בענייננו, המערער הודה במיוחס לו, דינו הוכרע ורק בשלב הטיעונים לעונש, בחר בא כוחו להעלות טענה זו.

בית המשפט קמא, קבע כי אין להסיק מתיקון 66 כי הוגמשו התנאים שנקבעו בפסיקה לאי הרשעה.

6. בית משפט קמא קבע כי הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות בהן הורשע המערער הם הבטחת קיום מסחר תקין ושמירה על זכויות בעלי סימני מסחר רשומים. הפגיעה בערכים הללו היא ממשית וביצוע העבירה גוזל מהיוצר את פרי עמלו ופוגע בציבור בכללותו.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, כשמתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל.

7. בית משפט קמא נתן משקל לעובדה שהמערער ביצע את העבירה יחד עם נאשמים נוספים, ומנגד לעובדה כי המערער נעדר עבר פלילי וזו לו הסתבכותו היחידה עם החוק, לעובדה שהמערער הביע חרטה וחש בושה במעשיו, ואף הודה וחסך זמן שיפוטי יקר.

עוד שקל בית המשפט קמא את האמור בתסקיר שרות המבחן בדבר שיתוף הפעולה של המערער, ואת היותו אדם נורמטיבי, בעל שאיפות וערכים נורמטיביים.

8. בהתבסס על עקרון אחדות הענישה קבע בית המשפט קמא כי על עונשו של המערער להיות זהה לעונשם של שני הנאשמים האחרים אך יש ליתן משקל לכך שהמערער שילם לבעלת הזכויות, זמן קצר לאחר מועד ביצוע העבירה, פיצוי של 13,000 ₪.

נימוקי הערעור:

9. המערער הוא "בגיר צעיר", היה כבן 21 בעת ביצוע העבירה.

הנסיבות הקונקרטיות המתקיימות במקרה זה, מאפשרות לוותר על הרשעתו של המערער בפלילים, אף אם אחד משני הקריטריונים שנקבעו בהלכת כתב אינו מתקיים.

10. ביהמ"ש קמא התעלם מההלכה לפיה כשמדובר ב"בגיר צעיר" בזמן ביצוע העבירה, אשר מתוך הודאתו וחרטתו, ומנסיבות ואורח חייו לפני ואחרי ביצוע העבירה, ברור כי מדובר במעידה חד פעמית והוא לא יחזור לסורו, ניתן להימנע מהרשעתו על מנת ליתן לו תמריץ ותמיכה בתחילת דרכו בחיים ולהגדיל את סיכויי השתלבותו התקינה בחברה, גם אם לא הוצגו בפני ביהמ"ש ראיות לכך שעשוי להיגרם למערער נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתו.

11. במקרים דומים, ואף חמורים יותר, הסתיימו ההליכים ללא הרשעה.

12. קיימת הצדקה לבטל את הרשעתו של המערער נוכח התסקיר החיובי, נסיבותיו האישיות החרוגות והיוצאות דופן (יתום משני הוריו, אביו התאבד בהיותו בן 6 ואמו נפטרה מסרטן בהיותו בן 13), העדר עבר פלילי, נטילת אחריות, העובדה שמדובר במעידה חד פעמית, העובדה שהמערער פיצה את בעלת סימן המסחר הרשום, בהבדל משני הנאשמים הנוספים שהואשמו איתו, והיותו עובד באופן רצוף במשך 3 שנים בעבודות סדירות ומנהל אורח חיים נורמטיבי לחלוטין.

13. המערער נהג משאית, והותרת הרשעתו על כנה לא תאפשר לו להיכנס לבסיסי צה"ל ולנמלים ובכך תיגרם פגיעה ממשית בפרנסתו. הוא גם לא יוכל לקבל רישיון נהיגה בכלי רכב ובכלים מיוחדים וכבדים על מנת לעבוד עם משרד הביטחון ומשטרת ישראל, ולא יוכל לקבל רישיון לעבוד כנהג אוטובוס, מונית, כיבוי אש ורכב חילוץ.
14. העבירה בוצעה לפני למעלה משלוש שנים והיא העבירה הקלה ביותר מבין העבירות שבפקודת סימני המסחר. המערער לא הפיק כל רווח כספי מביצוע העבירה ויוחסה לו החזקת הפריטים בלבד.
15. גם בעניינם של בגירים, שלא נמנים על קבוצת ה"בגירים צעירים", נמנע לעיתים ביהמ"ש מלהרשיע אף ללא המלצה של שירות המבחן, ובהעדר הוכחת נזק קונקרטי.
16. הנימוק השני המצדיק סיום ההליך ללא רשעה הוא תיקון 66 לחסד"פ, אשר הביא להגמשת הקריטריונים שנקבעו בהלכת כתב והרחיב את מתחם שיקול הדעת של ביהמ"ש, בנוגע לעבירות שעליהן חל התיקון, כשהוא שוקל הימנעות מהרשעה או ביטולה.
- המערער עומד בתנאי הסף הקבועים בסעיף 67א(ד) לחסד"פ, על מנת שתיקון 66 לחסד"פ יחול עליו בהיותו ללא עבר פלילי, שהורשע בעבירה קלה ביותר בפקודת סימני המסחר.
17. במקרים חמורים יותר של תיקי סימני מסחר, ואף טרם תיקון 66 לחסד"פ, הוצע לחשודים לסגור את תיקיהם בהסדר מותנה. ההבדל היחיד הוא שנגד המערער הספיקו להגיש כתב אישום לפני כניסת תיקון 66 לתוקף ואילו נגד החשודים שעניינם הסתיים בהסדר לא הספיקו. מדובר בהפלייתו של המערער ללא שום בסיס ענייני לכך.
18. לחילופין, במידה ולא תבוטל הרשעתו של המערער יש לבטל את הקנס הכספי, שכן המערער, בניגוד לשני הנאשמים האחרים, שילם לבעלת סימן המסחר פיצוי של 13,000 ₪ ועל כן ניתן להסתפק במקרה זה בחתימה על התחייבות כספית.

תגובת המשיבה

19. המערער ביצע את העבירה בהיותו בן 21 ו-4 חודשים.
20. תיקון 66 לא היה תקף במועד ביצוע העבירה ואף לא במועד הגשת כתב האישום. משכך לא נבחנו נסיבות תיק זה ואין לדעת מה היו התוצאות לו היו נבחנות, במיוחד בהתחשב בכך שהמערער ביצע את העבירה עם שני שותפים, משמע קדם תיכנון מוקדם לביצוע העבירה.

21. העובדה שהמערער ביצע את העבירה ביחד עם שני שותפים מחייבת להתחשב בכלל אחידות הענישה. יתכן שהעובדה שהמערער הגיע להסדר עם בעלת הטובין היה בין שיקולי התביעה באשר לעונש.

22. המערער לא עבר הליך טיפולי כיוון שלא היה פנוי לכך.

דין והכרעה

23. הכלל הוא כי משהודה נאשם בביצוע עבירה הוא מורשע בביצועה ואי הרשעה היא היוצא מן הכלל בהתקיים התנאים שנקבעו בפסיקה.

אף אנו, כמו בית משפט קמא, איננו מקלים ראש בחומרת מעשי המערער שבוצעו ביחד עם שני אחרים, תוך תכנון מוקדם ומתוך מטרה להשיג רווחים קלים.

24. המערער לא הצביע על כל נזק קונקרטי שיגרם לו כתוצאה מהותרת הרשעתו על כנה. באשר לנזק עתידי, הדבר לוט בערפל ומכל מקום המערער יוכל לכוון את חייו באופן שלא יגרם לו נזק והוא יוכל לעסוק במקצועו כנהג משאית גם אם לא יהיו פתוחים בפניו כל מקומות העבודה האפשריים, אם אכן יבקש לעבוד בהם.

25. המערער הוא אכן "בגיר צעיר", שנסיבות חייו לא היו קלות, אך נסיבות אלה קיבלו את מלוא הביטוי וההתחשבות בעונש שהוטל על המערער.

26. ב"כ המערער ביקשה להסתמך על עפ"ג (מרכז) 18939-05-15 **מלאקו נ' מ.י.** בו בוטלה הרשעתו של נאשם, בן 21 בעת ביצוע העבירות, שהורשע בהחזקת 715 תקליטורים מזויפים ומכירתם, התחזות לאדם אחר והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. אין ללמוד גזרה שווה ממקרה זה למקרה שבפנינו שכן בשני המקרים הנסיבות שונות. בעניינו של מלאקו עבר הנאשם הליך שיקום, השלים את תוכנית "אפיקים" בהצלחה ובמועד הדיון בערעור עבד במפעל באזור השרון לאחר שסיים לימודיו בניהול מחסן ממוחשב.

בעניינו, המערער התקשה להכיר בצורך בטיפול ולא היה פנוי להשתתף בהליך טיפולי.

27. איננו מקבלים את טענת ב"כ המערער לפיה תיקון 66 הגמיש את הפרמטרים לבחינת אי הרשעה.

תיקון 66 נועד לסגור תיק כנגד חשוד לאחר שהסכים להודות בעובדות המהוות את העבירה המיוחסת לו.

"סגירה בהסדר" ו"אי הרשעה" הם הליכים שונים, שהשיקולים בהם שונים, ואף המועד - על ציר ההליך - בו כל אחד מהם נבחן הוא שונה.

בעניינו גם אם תיקון 66 היה בתוקפו בעת ביצוע העבירה, או במועד הגשת כתב האישום, ספק אם היה זה המקרה המתאים לסיום ההליך בדרך זו לאור העובדה כי לביצוע העבירה קדם תכנון מוקדם והסיבות שהביאו את המערער לביצוע העבירה. אין בדוגמאות אותן הציג ב"כ המערער כדי להוות אינדיקציה שניתן היה לסיים הליך זה ב"סגירה בהסדר".

28. עם זאת, אנו סבורים כי בית המשפט קמא לא לקח בחשבון במידה הראויה את העובדה שרק המערער פיצה את החברה, ועובדה זו צריכה לבוא לידי ביטוי בהפחתת סכום הקנס שהוטל על המערער עד כדי קנס סימלי.

29. לאור האמור לעיל, אנו מקבלים את הערעור באופן חלקי ומעמידים את הקנס על סכום של 500 ₪ בלבד או 5 ימי מאסר תמורתו.

יתר רכיבי גזר הדין בת.פ. 27229-04-13 (ביהמ"ש השלום ברחובות) יעמדו בתוקפם.

ניתן היום, ז' חשון תשע"ז (8 נובמבר 2016) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת

**אברהם טל, נשיא
אב"ד**